

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 471/2012-75

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. mája 2013 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza v konaní o sťažnostiach obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej F., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. B. F., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaniach vedených pod sp. zn. 5 Er 1415/2010, sp. zn. 5 Er 2105/2010, sp. zn. 5 Er 3510/2010, sp. zn. 3 Er 351/2011, sp. zn. 5 Er 3047/2009, sp. zn. 5 Er 3329/2010, sp. zn. 5 Er 1417/2010, sp. zn. 6 Er 740/2010, sp. zn. 5 Er 3335/2010, sp. zn. 5 Er 3083/2010, sp. zn. 9 Er 87/2011, sp. zn. 5 Er 741/2010, sp. zn. 6 Er 3082/2010, sp. zn. 3 Er 250/2011, sp. zn. 3 Er 482/2011 a sp. zn. 11 Er 368/2011, za účasti Okresného súdu Piešťany, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti P., s. r. o., na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaniach vedených pod sp. zn. 5 Er 1415/2010, sp. zn. 5 Er 2105/2010, sp. zn. 5 Er 3510/2010, sp. zn. 3 Er 351/2011, sp. zn. 5 Er 3047/2009, sp. zn. 5 Er 3329/2010, sp. zn. 5 Er 1417/2010, sp. zn. 6 Er 740/2010, sp. zn. 5 Er 3335/2010, sp. zn. 5 Er 3083/2010, sp. zn. 9 Er 87/2011, sp. zn. 5 Er 741/2010, sp. zn. 6 Er 3082/2010, sp. zn. 3 Er 250/2011, sp. zn. 3 Er 482/2011 a sp. zn. 11 Er 368/2011 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Piešťany p r i k a z u j e v konaniach vedených pod sp. zn. 5 Er 1415/2010, sp. zn. 5 Er 3510/2010, sp. zn. 5 Er 3047/2009, sp. zn. 5 Er 1417/2010, sp. zn. 9 Er 87/2011, sp. zn. 5 Er 741/2010 a sp. zn. 3 Er 482/2011 konať bez zbytočných prietáhov.

3. Obchodnej spoločnosti P., s. r. o., p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € (slovom päťtisíc eur), ktoré jej j e Okresný súd Piešťany p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Piešťany j e p o v i n n ý uhradiť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., trovy konania v sume 269,60 € (slovom dvestošesťdesiatdeväť eur a šesťdesiat centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. B. F., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti sťažnostiam n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 2. mája 2012 osobne doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej F., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľ'a a advokáta JUDr. B. F., pôvodne vedené pod sp. zn. Rvp 4120/2012, sp. zn. Rvp 4123/2012, sp. zn. Rvp 4125/2012, sp. zn. Rvp 4126/2012, sp. zn. Rvp 4131/2012, sp. zn. Rvp 4133/2012, sp. zn. Rvp 4135/2012, sp. zn. Rvp 4137/2012, sp. zn. Rvp 4139/2012, sp. zn. Rvp 4143/2012, sp. zn. Rvp 4146/2012, sp. zn. Rvp 4147/2012, sp. zn. Rvp 4148/2012, sp. zn. Rvp 4149/2012, sp. zn. Rvp 4150/2012 a sp. zn. Rvp 4154/2012, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 5 Er 1415/2010, sp. zn. 5 Er 2105/2010, sp. zn. 5 Er 3510/2010, sp. zn. 3 Er 351/2011, sp. zn. 5 Er 3047/2009, sp. zn. 5 Er 3329/2010, sp. zn. 5 Er 1417/2010, sp. zn. 6 Er 740/2010, sp. zn. 5 Er 3335/2010, sp. zn. 5 Er 3083/2010, sp. zn. 9 Er 87/2011, sp. zn. 5 Er 741/2010, sp. zn. 6 Er 3082/2010, sp. zn. 3 Er 250/2011, sp. zn. 3 Er 482/2011 a sp. zn. 11 Er 368/2011 (ďalej aj „napadnuté konania“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka (ako oprávnená, pozn.) v napadnutých konaniach vedených okresným súdom podanými návrhmi požiadala súdneho exekútora o vykonanie exekúcií. Súdny exekútor, postupujúc podľa procesnej úpravy obsiahnutej v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), následne požiadal okresný súd o udelenie poverení na vykonanie exekúcií, čím došlo k zákonnému založeniu povinnosti okresného súdu rozhodnúť o nich v rámci priznanej právomoci v zákonom ustanovených lehotách.

Sťažovateľka uvádza, že okresný súd o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcií dosiaľ nerozhodol napriek tomu, že tieto veci podľa jej

názoru nevykazujú prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadujú takú spoluprácu okresného súdu s účastníkmi konania, ktorá by mohla podstatne ovplyvniť jeho posúdenie, resp. rozhodnutie v týchto veciach. Sťažovateľka poukazuje aj na to, že jej dosiaľ neboli zo strany okresného súdu oznámené ani spisovné značky, pod ktorými sa napádané exekučné konania vedú, preto ich identifikovala len pomocou označenia účastníkov a údajov, ktoré sú jej známe.

Uvedeným postupom okresného súdu malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu a tiež k porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru upravujúcich zákaz diskriminácie.

Podaniami doručenými ústavnému súdu 30. júla 2012 sťažovateľka doplnila sťažnosti „spresnením petítov“, prostredníctvom ktorých identifikovala spisové značky jednotlivých exekučných konaní vedených okresným súdom napadnutých sťažnosťami adresovanými ústavnému súdu.

Podľa petítov sťažností sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v napadnutých konaniach boli porušené ňou označené základné práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru, resp. dodatkového protokolu, prikázal okresnému súdu konať v napadnutých konaniach bez zbytočných prietáhov a napokon uložil okresnému súdu zaplatiť jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 471/2012-44 z 18. septembra 2012 sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 4120/2012, sp. zn. Rvp 4123/2012, sp. zn. Rvp 4125/2012, sp. zn. Rvp 4126/2012, sp. zn. Rvp 4131/2012, sp. zn. Rvp 4133/2012, sp. zn. Rvp 4135/2012, sp. zn. Rvp 4137/2012, sp. zn. Rvp 4139/2012, sp. zn. Rvp 4143/2012, sp. zn.

Rvp 4146/2012, sp. zn. Rvp 4147/2012, sp. zn. Rvp 4148/2012, sp. zn. Rvp 4149/2012, sp. zn. Rvp 4150/2012 a sp. zn. Rvp 4154/2012 spojil na spoločné konanie a zároveň ich prijal na ďalšie konanie (po prijatí sťažností na ďalšie konanie je spoločné konanie o nich vedené pod sp. zn. IV. ÚS 471/2012, pozn.).

Po prijatí sťažností na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky a predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedníčku okresného súdu zároveň ústavný súd vyzval, aby sa vyjadrila k sťažnostiam.

Predsedníčka okresného súdu v prípisoch sp. zn. Spr 449/2012 z 20. júla 2012 a z 8. októbra 2012 (ďalej len „prípisy“) ústavnému súdu oznámila, že okresný súd netrvá na tom, aby sa vo veciach konalo ústne pojednávanie, avšak nevyjadrila sa k postupu okresného súdu v napadnutých konaniach.

Právny zástupca sťažovateľky v podaní z 2. novembra 2012 poukázal na skutočnosť, že vzhľadom na nevyjadrenie sa predsedníčky okresného súdu k postupu tohto súdu v napadnutých konaniach *„nepozná argumenty porušovateľa, ktoré chce v konaní uplatňovať na svoju obranu a nemôže teda vo veci v danom štádiu konania zaujať komplexné stanovisko“*, a preto uviedol, že považuje za potrebné, aby sa vo veciach konalo ústne pojednávanie, a to s prihliadnutím na to, že *„sa dá predpokladať, že zo strany porušovateľa budú v rámci obrany uplatnené v konaní nové argumenty“*. Právny zástupca sťažovateľky však zároveň pripustil možnosť prehodnotenia požiadavky ústneho pojednávania.

Ústavný súd právneho zástupcu sťažovateľky vzhľadom na nejednoznačnosť vyjadrenia k možnosti konania ústneho pojednávania opätovne vyzval, aby oznámil, či trvá na ústnom pojednávaní vo veciach vedených pod sp. zn. IV. ÚS 471/2012. V odpovedi na výzvu z 26. novembra 2012 právny zástupca sťažovateľky výslovne uviedol, že na ústnom pojednávaní trvá.

Prípísom zo 4. marca 2013 ústavný súd opätovne vyzval podpredsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k sťažnostiam a zároveň zaslala informácie týkajúce sa počtu vybavovaných vecí sťažovateľky patriacich do registra exekučných vecí, ktoré napadla na okresnom súde, s uvedením celkového počtu týchto vecí, počtu vybavených vecí a počtu nevybavených vecí, počnúc 1. januárom 2009 a končiac 1. januárom 2013. Na túto výzvu ústavného súdu reagovala podpredsedníčka okresného súdu v prípise č. Spr. 207/2013 z 22. marca 2013, ktorého súčasťou je prehľad procesných úkonov uskutočnených v napadnutých konaniach vedených okresným súdom a zároveň nasledovné ústavným súdom žiadané informácie:

<i>Rok podania</i>	<i>Nápad vecí</i>	<i>Nevybavené veci</i>	<i>Vybavené veci</i>
2009	214	150	64
2010	244	175	69
2011	159	146	13
2012	97	97	0
<i>Celkom za obdobie 1. 1. 2009 — 1. 1. 2013</i>	714	568	146

Podpredsedníčka okresného súdu zároveň v označenom prípise uviedla:

„Po oboznámení sa s obsahom spisovných materiálov spoločne ku všetkým uvádzam nasledovné skutočnosti:

Čo sa týka skutkovej a právnej zložitosti sporu ide o výkon rozhodnutia na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok, pričom povinným je spotrebiteľ. Dodržiavanie 15-dňovej lehoty na preskúmanie súdom žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu, či tieto nie sú v rozpore so zákonom, v prípadoch, keď exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok sa v praxi ukázalo ako nemožné. Na problematiku rozhodcovských rozsudkov reagovala aj novela Exekučného poriadku zákonom č. 144/2010 Z. z. účinná od 1. 6. 2010, ktorá rozhodcovské rozsudky vyňala z povinnosti súdov udeliť poverenie v 15-dňovej lehote, nakoľko tak krátka lehota nepostačovala na objektívne posúdenie zákonnosti exekúcie i s poukazom na to, že zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní už v znení účinnom od 1. 7. 2002 umožňoval súdu príslušnému na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaviť výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie a to aj bez návrhu, ak zistil

v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa § 45 odseku 1 písm. b) alebo c) zákona č. 244/2002 Z. z. Oprávnenosť a dokonca povinnosť exekučných súdov skúmať, a to aj bez návrhu, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy, alebo či rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) zákona č. 244/2002 Z. z., alebo či rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom vo svojich rozhodnutiach judikoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky.

ROZHODNUTIE 46/2012

Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011).

ROZHODNUTIE 47/2012

Exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom, v exekučnom konaní je však zo zákona oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok z hľadísk, ktoré sú vymedzené v ustanovení § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. septembra 2011 sp. zn. 3 MCdo 11/2010). Z exekučných spisov vyplývajú skutočnosti, že samotný súdny exekútor zvolený oprávneným nedodrжал 15-dňovú lehotu na predloženie návrhu s exekučným titulom exekučnému súdu, nakoľko žiadosti súdu predkladal v lehotách od 20 dní do troch mesiacov od písania návrhu na vykonanie exekúcie. Rovnako nie vždy v lehotách reagoval oprávnený na výzvy súdu prostredníctvom súdneho exekútora. V mnohých exekučných konaniach si musel súd dodatočne vyžiadať úverové zmluvy, rozhodcovské spisy, čo taktiež predĺžilo konanie. K vzniknutým dlhým časovým obdobiam

medzi jednotlivými úkonmi súdu môžem len poukázať na enormnú zaťaženosť tunajšieho súdu ako aj potrebu postupovať vo veciach týkajúcich sa spotrebiteľov eurokonformne, a to aj v prípadoch výkonu rozhodnutia, najmä ak ide o rozhodcovské rozsudky.“

Na výzvu ústavného súdu sa k prípisu podpredsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr. 207/2013 z 22. marca 2013 vyjadril podaním z 22. apríla 2013 právny zástupca sťažovateľky, v ktorom uviedol:

«Všeobecne k exekučným konaniam, ktoré sú poznačené prieťahmi, je potrebné poukázať na ustálený názor ústavného súdu obsiahnutý napr. v Náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 51/01 z 7. novembra 2001 cit: „Obranu odporcu spočívajúcu v uvádzaní dôvodov, ktoré mali ako objektívne príčiny spôsobiť prieťahy (vysoký nápad a počet nerozhodnutých vecí, personálne problémy a pod.). Ústavný súd Slovenskej republiky nemôže akceptovať a zotrvať tým na svojej doterajšej judikatúre.“

Akokoľvek, ústavný súd vo viacerých svojich rozhodnutiach uviedol, že v prípade, ak charakter konania je definovaný prostredníctvom zákonom ustanoveného času určeného k prijatiu rozhodnutia (ako v daných exekučných konaniach - časový limit rozhodovania o vydaní poverenia, resp. o zmene súdneho exekútora), je prekročenie tohto ustanoveného času nutné hodnotiť ako zbytočné prieťahy, čím dochádza k porušeniu základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (napr. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 21/01, z 13. decembra 2001.).

Podľa konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu neefektívnosť v postupe vnútroštátnych súdov predstavuje porušenie práva na prerokovanie veci v primeranej lehote, Prieťahy tvoria aj obdobia neefektívneho postupu pri zisťovaní informácií od dožiadaných subjektov.

Základná zásada, ktorou sa Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu pri posudzovaní prieťahov riadi, znie: „Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Prechodné preťaženie súdov, nezakladá zodpovednosť zmluvných strán za predpokladu, že urýchlene prijmú opatrenia spôsobilé prekonať takúto výnimočnú situáciu.“ Medzi uvedené opatrenia zmluvných štátov patria najmä vytvorenie nových sudcovských miest, súdnych tajomníkov, vytvorenie dodatočných

senátov, prioritné vybavovanie vecí, ktorým sa musí venovať osobitná pozornosť, v prípade potreby prijatie legislatívnych opatrení. Nič také sa v predmetných veciach nestalo! Štát napriek tomu, že vedel o situácii v civilnoprávnej agende súdov (ako to ukazujú súdmi predložené štatistické údaje získané z ich informačných systémov), osobitne o stave v exekučnej agende, neprijal urýchlene žiadne opatrenia za účelom naplnenia čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

1) K sp. zn.: 5 Er 1415/2010

Žiadosť o udelenie poverenia bola podaná 15. 07. 2010. V zákonnej pätnásťdňovej lehote súd neuskutočnil žiadnu činnosť a konal so zbytočnými prietahmi. Prvý úkon bol vykonaný po uplynutí viac ako dvoch mesiacov 17. 09. 2010. Je pochybné akú efektivitu mala výzva adresovaná súdnemu exekútorovi, keď zo strany súdu bolo potrebné vyzvať na predloženie listín predovšetkým právnickú osobu, ktorá zriadila a udržiavala rozhodcovský súd. Na úkon dostal súd reakciu 15. 10. 2010. Následne konanie pokračovalo neefektívne vykonávaním nesústredenej činnosti, keď súd sa po uplynutí viac ako troch mesiacov nečinnosti rozhodol pokutovať oprávneného, čo sa na základe rozhodnutia odvolacieho súdu 31. 05. 2012, teda po viac ako jeden a pol roka, ukázalo byť nedôvodné. Navyše exekučnému súdu nič nebránilo pokračovať v rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie aj po tom, čo vydal uznesenie o uložení poriadkovej pokuty. Vo veci žiadosti súdneho exekútora nebolo rozhodnuté doposiaľ a tak je konanie poznačené zbytočnými prietahmi v trvaní viac ako dva roky. Zákonná lehota daná k rozhodnutiu je pritom 15 dní!

2) K sp. zn.: 5 Er 2105/2010

Žiadosť o udelenie poverenia bola podaná 30. 10. 2010. Prvým úkonom súdu bolo spísanie výzvy dňa 24. 05. 2012, teda po období zbytočných prietahov v trvaní viac ako jeden a pol roka a to napriek tomu, že rozhodnúť bolo potrebné do 15 dní od podania žiadosti. Pripomíname, že o vylúčení súdneho exekútora z výkonu exekúcie nemožno rozhodovať skôr, ako dôjde k udeleniu poverenia na vykonanie exekúcie. Podľa Exekučného poriadku sa totižto výkon exekúcie začína najskôr udelením poverenia. Súd napriek reakcii oprávneného z 30. 07. 2012 o žiadosti nerozhodol doposiaľ. Konanie je tak poznačené zbytočnými prietahmi v trvaní viac ako dva roky.

3) K sp. zn.: 5 Er 3510/2010

Žiadosť o udelenie poverenia bola podaná 22. 12. 2010. Súd vykonal prvý úkon po uplynutí zákonnej 15 dňovej lehoty až dňa 13. 06. 2011. Ide o zbytočné prietahy v trvaní viac ako šesť mesiacov. Súd vyzval súdneho exekútora k doloženiu zmenky. Išlo o neefektívny postup, pretože súdu muselo byť zrejmé, že súdny exekútor nedisponuje zmenkou a výzva mala smerovať priamo na majiteľa zmenky. Súd mal konať efektívne a jeho činnosť mala byť sústredená. Namiesto toho súd až dňa 11. 10. 2012 vyzval oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Činnosť súdu bola poznačená ďalšími zbytočnými prietahmi v trvaní viac ako jedného roka. Napriek spísaniu výzvy 11. 10. 2012 táto bola expedovaná a doručovaná až 30. 01. 2013, teda po viac ako troch mesiacoch. Opäť ide o nesústredenú činnosť poznačenú zbytočnými prietahmi. Znovu uvádzame, že o vylúčení súdneho exekútora z výkonu exekúcie nemožno rozhodovať skôr, ako dôjde k udeleniu poverenia na vykonanie exekúcie. Podľa Exekučného poriadku sa totižto výkon exekúcie začína najskôr udelením poverenia. O žiadosti o udelenie poverenia doposiaľ nebolo rozhodnuté teda namiesto zákonných 15 dní uplynuli viac ako dva roky.

4) K sp. zn.: 3 Er 351/2011

Žiadosť o udelenie poverenia bola podaná 16. 03. 2011. O žiadosti bolo rozhodnuté súdom namiesto do 15 dní až 12. 07. 2012, teda vec bola poznačená zbytočnými prietahmi v trvaní viac ako jeden a pol roka. Vec doposiaľ nebola skončená a to napriek tomu, že odvolanie bolo oprávneným podané ešte 02. 08. 2012.

5) K sp. zn.: 5 Er 304/2009

Žiadosť o udelenie poverenia bola podaná 25. 11. 2009. Prvý úkon uskutočnil súd až 24. 01. 2011, teda po uplynutí viac ako jedného roka. Vec bola poznačená do tohto štádia zbytočnými prietahmi v trvaní viac ako jedného roka. Je pochybné akú efektivitu mala výzva adresovaná súdnemu exekútorovi, keď zo strany súdu bolo potrebné vyzvať na predloženie listín predovšetkým právnickú osobu, ktorá zriadila a udržiavala rozhodcovský súd. Nakoniec predsa súd požiadal dňa 09. 06. 2011 rozhodcovský súd o zapožičanie rozhodcovského spisu. Úkony (lustrácie) ktoré mal súd uskutočniť do 15 dní od podania žiadosti vykonal až 22. 03. 2012, teda po viac ako dvoch rokoch zbytočných prietahov. Napriek tomu, že lustrácie skončili 23. 04. 2012 doposiaľ vo veci nebol uskutočnený žiadny ďalší úkon a vo veci nie je rozhodnuté. Zbytočné prietahy sú tak v trvaní viac ako troch rokov.

6) 5 Er 3329/2010

Žiadosť o udelenie poverenia bola podaná 10. 12. 2010. Prvý úkon uskutočnil súd až 24. 05. 2012 teda po uplynutí viac ako jedného a pol roka. Vec bola poznačená do tohto štádia zbytočnými prieťahmi v trvaní viac ako jedného a pol roka. Je pochybné akú efektivitu mala výzva adresovaná súdnemu exekútorovi, keď zo strany súdu bolo potrebné vyzvať na predloženie listín predovšetkým právnickú osobu, ktorá zriadila a udržiavala rozhodcovský súd. Napriek tomu, že súd dostal odpoveď dňa 30. 07. 2012 doposiaľ vo veci nerozhodol a neuskutočnil ani žiadny procesný úkon. Vec je preto poznačená zbytočnými prieťahmi v trvaní viac ako dvoch rokov.

7) K sp. zn.: 5 Er 1417/2010

Žiadosť o udelenie poverenia bola podaná 15. 07. 2010. V zákonnej pätnásťdňovej lehote súd neuskutočnil žiadnu činnosť a konal so zbytočnými prieťahmi. Prvý úkon bol vykonaný po uplynutí viac ako dvoch mesiacov 17. 09. 2010. Je pochybné akú efektivitu mala výzva adresovaná súdnemu exekútorovi, keď zo strany súdu bolo potrebné vyzvať na predloženie listín predovšetkým právnickú osobu, ktorá zriadila a udržiavala rozhodcovský súd. Na úkon dostal súd reakciu 15. 10. 2010. Následne konanie pokračovalo neefektívne vykonávaním nesústredenej činnosti, keď súd sa po uplynutí viac ako troch mesiacov nečinnosti rozhodol pokutovať oprávneného, čo sa na základe rozhodnutia odvolacieho súdu 20. 06. 2012, teda po viac ako jeden a pol roku, ukázalo byť nedôvodné. Navyše exekučnému súdu nič nebránilo pokračovať v rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie aj po tom, čo vydal uznesenie o uložení poriadkovej pokuty. Vo veci žiadosti súdneho exekútora nebolo rozhodnuté doposiaľ a tak je konanie poznačené zbytočnými prieťahmi v trvaní viac ako dva roky. Zákonná lehota daná k rozhodnutiu je pritom 15 dní!

8) K sp. zn.: 6 Er 740/2010

Žiadosť o udelenie poverenia bola podaná 28. 04. 2010. Súd vykonal prvý úkon po uplynutí zákonnej 15 dňovej lehoty až dňa 14. 09. 2010. Ide o zbytočné prieťahy v trvaní viac ako štyri mesiace. Súd vyzval súdneho exekútora k doloženiu zmenky. Išlo o neefektívny postup, pretože súdu muselo byť zrejmé, že súdny exekútor nedisponuje zmenkou a výzva mala smerovať priamo na majiteľa zmenky. Sú mal konať efektívne a jeho činnosť mala byť sústredená. Namiesto toho až dňa 17. 05. 2012 rozhodol o žiadosti, teda po uplynutí viac

ako dvoch rokov. Vec doposiaľ nebola skončená a to napriek tomu, že odvolanie bolo oprávneným podané ešte 03. 08. 2012.

9) K sp. zn.: 5 Er 335/2010

Žiadosť o udelenie poverenia bola podaná 10. 12. 2010. Prvý procesný úkon uskutočnil súd až 24. 05. 2012, teda po uplynutí viac ako jedného roka a troch mesiacov. Opäť ide o nesústredenú činnosť poznačenú zbytočnými prietahmi. Znovu uvádzame, že o vylúčení súdneho exekútora z výkonu exekúcie nemožno rozhodovať skôr, ako dôjde k udeleniu poverenia na vykonanie exekúcie. Podľa Exekučného poriadku sa totižto výkon exekúcie začína najskôr udelením poverenia. O žiadosti o udelenie poverenia doposiaľ nebolo rozhodnuté a to napriek tomu, že súd disponuje odpoveďou oprávneného od 30. 07. 2012, teda namiesto zákonných 15 dní uplynuli viac ako dva roky.

10) K sp. zn.: 5 Er 3083/2010

Žiadosť o udelenie poverenia bola podaná 26. 11. 2010. Prvý procesný úkon uskutočnil súd až 24. 05. 2012, teda po uplynutí viac ako jedného roka a troch mesiacov. Opäť ide o nesústredenú činnosť poznačenú zbytočnými prietahmi. Znovu uvádzame, že o vylúčení súdneho exekútora z výkonu exekúcie nemožno rozhodovať skôr, ako dôjde k udeleniu poverenia na vykonanie exekúcie. Podľa Exekučného poriadku sa totižto výkon exekúcie začína najskôr udelením poverenia. O žiadosti o udelenie poverenia doposiaľ nebolo rozhodnuté a to napriek tomu, že súd disponuje odpoveďou oprávneného od 30.07.2012, teda namiesto zákonných 15 dní uplynuli viac ako dva roky.

11) K sp. zn.: 9 Er 87/2011

Žiadosť o udelenie poverenia bola podaná 21. 01. 2011. Prvý procesný úkon uskutočnil súd až 24. 05. 2012, teda po uplynutí viac ako jedného roka. Opäť ide o nesústredenú činnosť poznačenú zbytočnými prietahmi. Znovu uvádzame, že o vylúčení súdneho exekútora z výkonu exekúcie nemožno rozhodovať skôr, ako dôjde k udeleniu poverenia na vykonanie exekúcie. Podľa Exekučného poriadku sa totižto výkon exekúcie začína najskôr udelením poverenia. O žiadosti o udelenie poverenia doposiaľ nebolo rozhodnuté a to napriek tomu, že súd disponuje odpoveďou oprávneného od 30. 07. 2012, teda namiesto zákonných 15 dní uplynuli viac ako dva roky.

12) K sp. zn.: 5 Er 741/2010

Žiadosť o udelenie poverenia bola podaná 28. 04. 2010. V zákonnej pätnásť dňovej lehote súd neuskutočnil žiadnu činnosť a konal so zbytočnými prietiahmi. Prvý úkon bol vykonaný po uplynutí viac ako štyroch mesiacov 17. 09. 2010. Je pochybné akú efektivitu mala výzva adresovaná súdnemu exekútorovi, keď zo strany súdu bolo potrebné vyzvať na predloženie listín predovšetkým právnickú osobu, ktorá zriadila a udržiavala rozhodcovský súd. Na úkon dostal súd reakciu 15. 10. 2010. Následne konanie pokračovalo neefektívne vykonávaním nesústredenej činnosti, keď súd sa po uplynutí viac ako troch mesiacov nečinnosti rozhodol pokutovať oprávneného, čo sa na základe rozhodnutia odvolacieho súdu 10. 07. 2012, teda po viac ako dvoch rokoch, ukázalo byť nedôvodné. Navyše exekučnému súdu nič nebránilo pokračovať v rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie aj po tom, čo vydal uznesenie o uložení poriadkovej pokuty. Vo veci žiadosti súdneho exekútora nebolo rozhodnuté doposiaľ a tak je konanie poznačené zbytočnými prietiahmi v trvaní viac ako dva a pol roka. Zákonná lehota daná k rozhodnutiu je pritom 15 dní!

13) K sp. zn.: 6 Er 3082/2010

Žiadosť o udelenie poverenia bola podaná 26. 11. 2010. Súd vykonal prvý úkon po uplynutí zákonnej 15 dňovej lehoty až dňa 14. 06. 2011. Ide o zbytočné prietahy v trvaní viac ako pol roka. Súd vyzval súdneho exekútora k doloženiu zmenky. Išlo o neefektívny postup, pretože súdu muselo byť zrejmé, že súdny exekútor nedisponuje zmenkou a výzva mala smerovať priamo na majiteľa zmenky. Sú mal konať efektívne a jeho činnosť mala byť sústredená. Namiesto toho až dňa 14. 09. 2012 rozhodol o žiadosti, teda po uplynutí viac ako jeden a pol roku..

14) K sp. zn.: 3 Er 250/2011

Žiadosť o udelenie poverenia bola podaná 21.02.2011. V zákonnej pätnásť dňovej lehote súd neuskutočnil žiadnu činnosť a konal so zbytočnými prietiahmi. Prvý úkon bol vykonaný po uplynutí viac ako jednom roku a dvoch mesiacoch 23.05.2012. Súd vo veci konal zo zbytočnými prietiahmi v trvaní jedného roka a dvoch mesiacov.

15) K sp. zn.: 3 Er 482/2011

Žiadosť o udelenie poverenia bola podaná 21. 04. 2011. Prvý procesný úkon uskutočnil súd až 11. 10. 2012, teda po uplynutí viac ako jedného a pol roka. Opäť ide o nesústredenú činnosť poznačenú zbytočnými prietiahmi. Znovu uvádzame, že o vylúčení

súdneho exekútora z výkonu exekúcie nemožno rozhodovať skôr, ako dôjde k udeleniu poverenia na vykonanie exekúcie. Podľa Exekučného poriadku sa totižto výkon exekúcie začína najskôr udelením poverenia. O žiadosti o udelenie poverenia doposiaľ nebolo rozhodnuté a to napriek tomu, že súd disponuje odpoveďou oprávneného od 01. 02. 2013, teda namiesto zákonných 15 dní uplynuli dva roky.

16) K sp. zn.: 11 Er 368/2011

Žiadosť o udelenie poverenia bola podaná 21. 03. 2011. Namiesto zákonných 15 dní, prvý procesný úkon uskutočnil súd až 09. 06. 2011, teda po uplynutí viac ako dvoch mesiacov. Súd disponoval spisom rozhodcovského súdu od 17. 08. 2011. Napriek tomu ďalší procesný úkon uskutočnil až po uplynutí viac ako desiatich mesiacoch, teda 29. 05. 2012. Opäť ide o nesústredenú činnosť poznačenú zbytočnými prieťahmi. Znovu uvádzame, že o vylúčení súdneho exekútora z výkonu exekúcie nemožno rozhodovať skôr, ako dôjde k udeleniu poverenia na vykonanie exekúcie. Podľa Exekučného poriadku sa totižto výkon exekúcie začína najskôr udelením poverenia. O žiadosti o udelenie poverenia doposiaľ nebolo rozhodnuté a to napriek tomu, že súd disponuje odpoveďou oprávneného od 11. 07. 2012, teda namiesto zákonných 15 dní uplynuli viac ako dva roky.

Sťažovateľ poznajúc aktuálnu argumentáciu porušovateľa nateraz odstupuje od svojej požiadavky na konanie ústneho pojednávania. Ak by však porušovateľ predkladal ďalšie stanoviská a dôkazy žiadame, aby sme s nimi boli oboznámený a podľa ich povahy aby nám bola daná možnosť na ne reagovať aj formou ústneho pojednávania.

S poukazom na vyššie vykonanú skutkovú analýzu priebehu exekučných konaní a vzhľadom k uvedenej judikatúre ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, sťažovateľ zotrváva na podaných ústavných sťažnostiach a žiada, aby ústavný súd rozhodol podľa v nich obsiahnutého petitu.»

Na základe oznámenia právneho zástupcu sťažovateľky, že odstupuje od požiadavky konania ústneho pojednávania, a na základe oznámenia podpredsedníčky okresného súdu, že netrvá na ústnom pojednávaní, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania so súhlasom účastníkov konania,

pretože dospel k záveru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vecí.

II.

II. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 20 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu a k porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej konštantnej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ (I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03, IV. ÚS 15/03), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným rozhodnutím“ (napr. III. ÚS 127/03). Toto základné právo sa uplatňuje aj v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí. V takom druhu civilného procesu je účelom tohto základného práva to, aby sa po nariadení núteného výkonu bez zbytočných prietahov uskutočnil tento výkon tak, aby vymáhaný nárok bol čo najskôr, ak tomu nebránia dôvody relatívnej alebo absolútnej neprípustnosti núteného výkonu súdneho rozhodnutia, uspokojený.

Úlohou ústavného súdu je posúdiť, či postupom okresného súdu v napadnutých konaniach vedených týmto súdom došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát vyslovil, že právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov súdom sa vzťahuje aj na konanie o výkon rozhodnutia a rozhodovanie súdu v exekučnom konaní (napr. III. ÚS 15/03), keďže nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04), pričom ústava v čl. 48 ods. 2 takéto konania z povinnosti súdov konať bez zbytočných prietahov nevyníma. Aj podľa názoru ESLP by právo na súdnu ochranu zostalo iluzórnym, keby vnútroštátny právny poriadok umožňoval, aby konečné súdne rozhodnutie ostalo „neúčinné“ na škodu jednej zo strán. Výkon rozsudku alebo rozhodnutia súdu treba považovať za integrálnu súčasť procesu v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne III. ÚS 15/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy,

ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj vo veciach sťažovateľky.

1. Po preskúmaní doterajšieho priebehu napadnutých konaní ústavný súd konštatuje, že ich predmetom je rozhodovanie o vydaní poverenia na vykonanie exekúcií, ktoré nemožno hodnotiť z právneho ani skutkového hľadiska ako zložitú. Ústavný súd sa v tejto súvislosti stotožňuje s názorom sťažovateľky vysloveným v sťažnostiach, podľa ktorého *„... vec... si nevyžaduje takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu“*.

2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu označených práv sťažovateľky. Ústavný súd v tejto súvislosti na základe svojich zistení konštatuje, že sťažovateľka v doterajšom priebehu napadnutých konaní v zásade včas reagovala na výzvy okresného súdu na predloženie potrebných listinných dôkazov (konania vedené okresným súdom pod sp. zn. 5 Er 1415/2010, sp. zn. 5 Er 1417/2010, sp. zn. 5 Er 741/2010 a sp. zn. 5 Er 3047/2009) a podaním odvolaní z 2. augusta 2012 proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3 Er 351/2011 z 12. júla 2012 a z 3. augusta 2012 proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 6 Er 740/2010 zo 17. mája 2012 uplatnila svoje procesné právo, čo síce spôsobuje predĺženie konania, nie však zbytočné prieťahy.

Vychádzajúc z uvedeného možno formulovať záver, že sťažovateľka ako účastníčka napadnutých konaní vedených okresným súdom bola v ich doterajšom priebehu aktívna a poskytovala okresnému súdu požadovanú súčinnosť, a preto jej nemožno pričítať na ťarchu doterajšiu zjavne neprimeranú dĺžku napadnutých konaní.

3. Pri skúmaní tretieho kritéria, a to postupu samotného okresného súdu v napadnutých konaniach ústavný súd vychádzal zo sťažností, ale najmä z na vec sa vzťahujúcich spisov a zo stanovísk účastníkov konania. Ústavný súd zároveň vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08). Rovnako tak môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy aj nesprávna činnosť štátneho orgánu (m. m. II. ÚS 33/99).

3.1 Konanie vedené pod sp. zn. 5 Er 1415/2010

Zo spisu vzťahujúceho sa na konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 5 Er 1415/2010 vyplývajú obdobia krátkodobej a dlhodobejšej absolútnej nečinnosti (od podania návrhu súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 15. júla 2010 až do rozhodovania ústavného súdu o predmetných sťažnostiach) okresného súdu, pre ktoré neexistovali relevantné dôvody. Navyše, vec nie je ani v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti (viac ako 2 roky od podania návrhu) právoplatne skončená, keďže o návrhu súdneho exekútora zatiaľ okresný súd v merite veci nerozhodol. Ako prejav nesprávnej činnosti okresného súdu hodnotí ústavný súd uznesenie okresného súdu sp. zn. 5 Er 1415/2010 z 26. januára 2011 o uložení poriadkovej pokuty sťažovateľke z dôvodu nesplnenia výzvy na predloženie chýbajúcich listinných dôkazov (17. septembra 2010, pozn.), ktoré bolo uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 CoE 581/2011 z 31. mája 2012 zrušené z dôvodu, že nebolo v právomoci okresného súdu požadovať od sťažovateľky predloženie listinného dôkazu — spisu rozhodcovského súdu, keďže sťažovateľka predmetným spisom nedisponovala. Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 1415/2010 došlo k zbytočným prietahom.

3.2 Konanie vedené pod sp. zn. 5 Er 2105/2010

V konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 5 Er 2105/2010 ústavný súd identifikoval obdobie absolútnej nečinnosti okresného súdu trvajúce od podania návrhu

súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (október 2010) do mája 2012 (takmer 19 mesiacov).

Ústavný súd postup okresného súdu, na základe ktorého tento 24. mája 2012 vyzval súdneho exekútora, aby v súčinnosti so sťažovateľkou predložili okresnému súdu návrh na zmenu súdneho exekútora, s poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 322/2010 z 13. apríla 2011, hodnotí ako neefektívny [ústavný súd v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 322/2010 nálezom z 13. apríla 2011 vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa V. K. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 934/2008 a jeho uznesením z 25. mája 2010, ktorým súdny exekútor (totožný so súdnym exekútorom, ktorý okresný súd požiadal v napadnutých konaniach o udelenie poverenia na vykonanie exekúcií, pozn.) nebol vylúčený z vykonávania funkcie vo veci exekúcie. V označenom náleze ústavný súd vyslovil tento právny názor: „Skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom účastníka exekučného konania (v danom prípade oprávneného), je okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorú je v zmysle § 30 ods. 3 Exekučného poriadku povinný bezodkladne oznámiť súdu. Ak súd vylúči exekútora z vykonávania exekúcie, v exekúcii pokračuje ten exekútor, ktorého navrhne oprávnený a ktorého vykonaním tejto exekúcie poverí súd (§ 30 ods. 11 Exekučného poriadku).“, pozn.]. Pokiaľ okresný súd zastával v napadnutom konaní názor, že existuje okolnosť, ktorá vylučuje súdneho exekútora z vykonávania exekúcie podľa príslušných ustanovení Exekučného poriadku, bol povinný sa s touto okolnosťou vysporiadať, nie však tak, že vyzval samotného súdneho exekútora v súčinnosti so sťažovateľkou na predloženie návrhu na zmenu súdneho exekútora, keďže je výlučným právom len oprávneného v súlade s § 44 ods. 8 Exekučného poriadku aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný všeobecný súd návrh na zmenu súdneho exekútora. Navyše, v judikatúre ústavného súdu sa ustálil právny názor (pozri napr. IV. ÚS 354/2012), podľa ktorého všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania, ktoré sa v súlade s § 36 ods. 1 Exekučného poriadku začína dňom, v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie, ex officio skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania (m. m. III. ÚS 322/2010), okrem iného aj zabezpečenie nestrannosti exekútora v súlade s ustanoveniami Exekučného

poriadku, ako aj právny názor, podľa ktorého postup všeobecného súdu, ktorým tento vylúči súdneho exekútora z vykonávania exekúcie ešte predtým, ako rozhodne o jeho žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, nemožno z ústavného hľadiska spochybňovať (napr. IV. ÚS 69/2013).

Z uvedených dôvodov aj v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 2105/2010, v rámci ktorého okresný súd uznesením sp. zn. 5 Er 2105/2010 z 10. apríla 2013 zamietol návrh súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, došlo podľa názoru ústavného súdu k zbytočným priet'ahom.

3.3 Konanie vedené pod sp. zn. 5 Er 3510/2010

V konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 3510/2010 bol okresný súd od podania návrhu súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie (22. decembra 2010, pozn.) absolútne nečinný takmer šesť mesiacov (až do júna 2011, keď okresný súd vyzval sťažovateľku na predloženie zmenky, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok, pozn.) a následne od júla 2011 až do októbra 2012 ďalších takmer 15 mesiacov, pričom ako neefektívny hodnotí ústavný súd postup okresného súdu, ktorým tento 11. októbra 2012 a následne 6. marca 2013 vyzval sťažovateľku na predloženie návrhu na zmenu súdneho exekútora (pozri argumentáciu uvedenú v bode 3.2 tohto nálezu, pozn.).

Z uvedených dôvodov aj v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 3510/2010 došlo podľa názoru ústavného súdu k zbytočným priet'ahom.

3.4 Konanie vedené pod sp. zn. 3 Er 351/2011

V konaní vedenom pod sp. zn. 3 Er 351/2011 ústavný súd identifikoval absolútnu nečinnosť okresného súdu od podania návrhu súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (16. marec 2011, pozn.) až do vydania uznesenia okresného súdu sp. zn. 3 Er 351/2011 z 12. júla 2012 o zamietnutí tohto návrhu v trvaní takmer 16 mesiacov, ktorú hodnotí ako zbytočné priet'ahy v konaní. Navyše, ústavný súd z prehľadu procesných úkonov vykonaných v tomto konaní zistil zbytočné priet'ahy aj v súvislosti s predkladaním spisu vzťahujúceho sa na toto konanie krajskému súdu na účely rozhodnutia o odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3 Er 351/2011 z 12. júla 2012 v trvaní 7 mesiacov (sťažovateľka podala proti citovanému uzneseniu

okresného súdu odvolanie 2. augusta 2012, pričom spis vzťahujúci sa na napadnuté konanie okresný súd predložil krajskému súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní až 6. marca 2013, pozn.). Celková doba nečinnosti okresného súdu tak predstavuje takmer 2 roky, ktorú ústavný súd hodnotí ako zbytočné priet'ahy spôsobené okresným súdom.

3.5 Konanie vedené pod sp. zn. 5 Er 3047/2009

V konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 5 Er 3047/2009 ústavný súd zistil obdobie dlhodobej absolútnej nečinnosti okresného súdu (od podania návrhu súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie 25. novembra 2009 až do vydania výzvy okresného súdu na predloženie listinného dôkazu 24. januára 2011) v trvaní 14 mesiacov, ako aj ďalšie obdobie krátkodobejšej nečinnosti (7 mesiacov — od doručenia rozhodcovského spisu okresnému súdu 30. augusta 2011 na základe jeho výzvy adresovanej rozhodcovskému súdu z 10. júna 2011 až do výzvy okresného súdu z 22. marca 2012 na doručenie výpisu zo živnostenského registra), ktoré hodnotí ako zbytočné priet'ahy v konaní.

Ústavný súd zároveň považoval za potrebné uviesť, že okresný súd bol v označenom konaní nečinný aj od marca 2012 (keď povinný zomrel) do dňa rozhodovania ústavného súdu o tejto s'ťažnosti. Toto obdobie však ústavný súd nevyhodnotil ako obdobie, v ktorom dochádza k zbytočným priet'ahom, keďže v tomto období okresný súd vo veci nemohol konať. Exekúciu proti inému ako tomu, kto je (bol) označený v exekučnom titule ako povinný, totiž v súlade s § 37 ods. 3 Exekučného poriadku možno vykonať, len ak sa preukázalo, že naňho prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu podľa § 41 Exekučného poriadku, pričom v danom prípade dedičské konanie po zomrelom povinnom vedené okresným súdom pod sp. zn. 6 C 567/2012 ešte nebolo do času rozhodovania ústavného súdu o s'ťažnosti právoplatne skončené.

3.6 Konanie vedené pod sp. zn. 5 Er 3329/2010

V konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 3329/2010 podľa zistenia ústavného súdu bol okresný súd v čase od podania návrhu súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (10. decembra 2010) až do výzvy okresného súdu adresovanej s'ťažovateľke, aby táto vzhľadom na skutočnosti vyplývajúce z nálezu ústavného súdu

sp. zn. III. ÚS 322/2010 z 13. apríla 2011 navrhla zmenu súdneho exekútora (24. mája 2012, pozn.), 17 mesiacov bez relevantného dôvodu absolútne nečinný, čím spôsobil zbytočné prieťahy v konaní. Za neefektívny považuje ústavný súd postup okresného súdu spočívajúci vo výzve súdnemu exekútorovi z 24. mája 2012, aby v súčinnosti so sťažovateľkou predložil návrh na zmenu súdneho exekútora (pozri argumentáciu uvedenú v bode 3.2 tohto nálezu, pozn.). Absolútne nečinný bol okresný súd aj v období od mája 2012 do 10. apríla 2013, keď uznesením sp. zn. 5 Er 3329/2010 zamietol návrh súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

3.7 Konanie vedené pod sp. zn. 5 Er 1417/2010

Zo spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie vedené okresným súdom vyplýva, že súdny exekútor doručil tomuto súdu návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 15. júla 2010. Okresný súd 17. septembra 2010 vyzval sťažovateľku na predloženie listinných dôkazov v lehote 15 dní; sťažovateľka na výzvu okresného súdu reagovala odpoveďou z 15. októbra 2010. Následne okresný súd uznesením sp. zn. 5 Er 1417/2010 z 26. januára 2011 uložil sťažovateľke poriadkovú pokutu v sume 50 € za nedodržanie povinností uložených jej uznesením zo 17. septembra 2010. Sťažovateľka podala 22. júna 2011 proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 5 Er 1417/2010 z 26. januára 2011 o uložení poriadkovej pokuty odvolanie; spis bol následne predložený 7. októbra 2011 krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní, ktorý uznesenie prvostupňového súdu uznesením sp. zn. 23 CoE 539/2011 z 20. júna 2012 zrušil. Z prehľadu úkonov uskutočnených v napadnutom konaní vyplýva jedno obdobie dlhodobejšej absolútnej neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu v trvaní 10 mesiacov (od júla 2012 až do rozhodovania ústavného súdu o sťažnostiach), ako aj viaceré obdobia krátkodobejšej nečinnosti. Ako neefektívny hodnotí ústavný súd postup okresného súdu spočívajúci v uložení poriadkovej pokuty sťažovateľke uznesením sp. zn. 5 Er 1417/2010 z 26. januára 2011, ktoré bolo na základe uznesenia krajského súdu sp. zn. 23 CoE 539/2011 z 20. júna 2012 zrušené preto, že nebolo odôvodnené požadovať od sťažovateľky predloženie listinného dôkazu — spisu rozhodcovského súdu, keďže predmetným spisom nedisponovala. Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že aj v tomto konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní.

3.8 Konanie vedené pod sp. zn. 6 Er 740/2010

V konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 6 Er 740/2010 ústavný súd zistil obdobie dlhodobej nečinnosti v čase od podania návrhu súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (28. apríla 2010) v zásade až po vydanie uznesenia sp. zn. 6 Er 740/2010 zo 17. mája 2012, ktorým okresný súd tento návrh zamietol; toto obdobie ústavný súd hodnotí ako obdobie, v ktorom okresný súd spôsobil zbytočné prietahy v konaní. Navyše, ústavný súd zo spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie vedené okresným súdom zistil zbytočné prietahy aj v jeho postupe súvisiacom s predkladaním spisu krajského súdu na účely rozhodnutia o odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 6 Er 740/2010 zo 17. mája 2012, keďže odvolanie sťažovateľky z 3. augusta 2012 (proti citovanému uzneseniu okresného súdu) okresný súd predložil krajskému súdu až 28. februára 2013 (6 mesiacov).

3.9 Konanie vedené pod sp. zn. 5 Er 3335/2010

V konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 3335/2010 ústavný súd identifikoval obdobie dlhodobej neodôvodnenej nečinnosti v trvaní 17 mesiacov (od podania návrhu súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie 10. decembra 2010 do mája 2012), ako aj neefektívnu činnosť spočívajúcu v tom, že okresný súd 24. mája 2012 vyzval súdneho exekútora, aby v súčinnosti so sťažovateľkou predložili okresnému súdu návrh na zmenu súdneho exekútora, s poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 322/2010 z 13. apríla 2011 (*pozri argumentáciu uvedenú v bode 3.2 tohto nálezu, pozn.*). Z uvedeného vyplýva, že aj v tomto konaní okresného súdu, ktorý meritórne vo veci rozhodol po viac ako dvoch rokoch (*uznesením okresného súdu sp. zn. 5 Er 3335/2010 z 10. apríla 2013 bol návrh zamietnutý, pozn.*), došlo k zbytočným prietahom.

3.10 Konanie vedené pod sp. zn. 5 Er 3083/2010

V konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 3083/2010 ústavný súd identifikoval obdobie dlhodobej neodôvodnenej nečinnosti v trvaní 18 mesiacov (od podania návrhu súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie 26. novembra 2010 do mája 2012), ako aj neefektívnu činnosť spočívajúcu v tom, že okresný súd 24. mája 2012 vyzval súdneho exekútora, aby v súčinnosti so sťažovateľkou predložili okresnému súdu návrh na

zmenu súdneho exekútora, s poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 322/2010 z 13. apríla 2011 (*pozri argumentáciu uvedenú v bode 3.2 tohto nálezu, pozn.*). Z uvedeného vyplýva, že aj v tomto konaní okresného súdu, ktorý vo veci meritórne rozhodol po viac ako dvoch rokoch (uznesením sp. zn. 5 Er 3083/2010 z 10. apríla 2013 návrh zamietol, pozn.), došlo k zbytočným priet'ahom.

3.11 Konanie vedené pod sp. zn. 9 Er 87/2011

V konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 9 Er 87/2011 ústavný súd identifikoval obdobie dlhodobej neodôvodnenej nečinnosti v trvaní 16 mesiacov (od podania návrhu súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 21. januára 2011 až do mája 2012), ako aj neefektívnu činnosť spočívajúcu v tom, že okresný súd 24. mája 2012 vyzval súdneho exekútora, aby v súčinnosti so sťažovateľkou predložili okresnému súdu návrh na zmenu súdneho exekútora s poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 322/2010 z 13. apríla 2011 (*pozri argumentáciu uvedenú v bode 3.2 tohto nálezu, pozn.*). Z uvedeného vyplýva, že aj v tomto konaní došlo k zbytočným priet'ahom.

3.12 Konanie vedené pod sp. zn. 5 Er 741/2010

Zo spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie vedené okresným súdom ústavný súd zistil, že súdny exekútor doručil tomuto súdu návrh na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie 28. apríla 2010. Následne okresný súd 17. septembra 2010 sťažovateľku vyzval, aby v lehote 15 dní od doručenia výzvy predložila označené listinné dôkazy, ktoré boli okresnému súdu sťažovateľkou doručené 15. októbra 2010, okrem vyžiadaného rozhodcovského spisu, na základe ktorého bol vydaný rozhodcovský rozsudok. V dôsledku nesplnenia výzvy na predloženie rozhodcovského rozsudku okresný súd uznesením sp. zn. 5 Er 741/2010 z 26. januára 2011 uložil sťažovateľke poriadkovú pokutu v sume 50 €. Dňa 22. júna 2011 sa sťažovateľka proti tomuto uzneseniu okresného súdu odvolala, na základe čoho bolo jej odvolanie predložené na rozhodnutie krajskému súdu 2. novembra 2011. Krajský súd následne 10. júla 2012 uznesením č. k. 10 CoE 342/2011-27 odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil. Spis vzťahujúci sa na napadnuté konanie bol okresnému súdu doručený krajským súdom 18. júla 2012. Uznesenie krajského

súdu sp. zn. 10 CoE 342/2011 z 10. júla 2012 bolo doručované účastníkom konania 11. marca 2013. Z prehľadu úkonov uskutočnených v napadnutom konaní ústavný súd zistil jedno obdobie dlhodobejšej neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu v trvaní 8 mesiacov súvisiace s doručovaním uznesenia krajského súdu sp. zn. 10 CoE 342/2011 z 10. júla 2012 (marec 2013, pozn.), ako aj jeho neefektívnu činnosť spočívajúcu v uložení poriadkovej pokuty sťažovateľke uznesením sp. zn. 5 Er 741/2010 z 26. januára 2011, ktoré bolo uznesením krajského súdu sp. zn. 10 CoE 342/2011 z 10. júla 2012 zrušené preto, že nebolo odôvodnené požadovať od sťažovateľky predloženie listinného dôkazu — spisu rozhodcovského súdu, keďže predmetným spisom nedisponovala. Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že aj v tomto konaní došlo k zbytočným prieťahom.

3.13 Konanie vedené pod sp. zn. 6 Er 3082/2010

V konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 6 Er 3082/2010 ústavný súd zistil obdobie neodôvodnenej nečinnosti od podania návrhu súdnym exekútorom na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (26. novembra 2010, pozn.) až do výzvy okresného súdu adresovanej sťažovateľke, aby predložila listinný dôkaz (14. júna 2011, pozn.), v trvaní 6 mesiacov a následne ďalšie obdobie dlhodobejšej neodôvodnenej nečinnosti v trvaní 12 mesiacov (od doručenia listinného dôkazu sťažovateľkou 26. augusta 2011 až do vydania uznesenia okresného súdu sp. zn. 6 Er 3082/2010 zo 14. septembra 2012, ktorým tento žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol v časti povinnosti zaplatiť zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 1 382,49 € od 9. januára 2010 do zaplatenia). Ako neefektívnu hodnotí ústavný súd činnosť okresného súdu po doručení uznesenia okresného súdu sp. zn. 6 Er 3082/2010 zo 14. septembra 2012 (29. januára 2013, pozn.), keďže tento vyzval pri doručovaní sťažovateľku na predloženie návrhu na zmenu súdneho exekútora v nadväznosti na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 322/2010 z 13. apríla 2011 (*pozri argumentáciu uvedenú v bode 3.2 tohto nálezu, pozn.*). Z ďalších zistení ústavného súdu vyplýva, že okresný súd následne uznesením sp. zn. 6 Er 3082/2010 z 5. apríla 2013 napadnuté konanie v časti povinnosti zaplatiť zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 1 382,49 € od 9. januára 2010 do zaplatenia zastavil a vo zvyšnej časti návrh súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Z uvedeného vyplýva, že aj v tomto konaní došlo k zbytočným prieťahom.

3.14 Konanie vedené pod sp. zn. 3 Er 250/2011

V konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 3 Er 250/2011 ústavný súd zistil obdobie dlhodobej neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu od podania návrhu súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie (21. február 2011, pozn.) až do vydania uznesenia o zamietnutí návrhu súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z 23. mája 2012 v trvaní viac ako 1 rok, ktoré hodnotí ako zbytočné prieťahy v konaní.

3.15 Konanie vedené pod sp. zn. 3 Er 482/2011

V konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 3 Er 482/2011 ústavný súd zistil obdobie neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu v trvaní 18 mesiacov (v čase od podania návrhu súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie 21. apríla 2011 až do vydania výzvy okresného súdu v októbri 2012, aby súdny exekútor v súčinnosti so sťažovateľkou v lehote 15 dní od doručenia výzvy navrhli zmenu súdneho exekútora), ako aj neefektívnu činnosť v nadväznosti na citovanú výzvu poukazujúcu na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 322/2010 z 13. apríla 2011 (*pozri argumentáciu uvedenú v bode 3.2 tohto nálezu, pozn.*). Z uvedeného vyplýva, že aj v tomto konaní došlo k zbytočným prieťahom.

3.16 Konanie vedené pod sp. zn. 11 Er 368/2011

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bol súdnym exekútorom okresnému súdu doručený 21. marca 2011. Následne okresný súd 9. júna 2011 vyzval rozhodcovský súd, aby mu predložil jeho spis sp. zn. SR 13666/10 (spis bol okresnému súdu zaslaný 17. augusta 2011). Okresný súd 29. mája 2012 vyzval sťažovateľku, aby podala návrh na zmenu súdneho exekútora, s poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 322/2010 z 13. apríla 2011. Okresný súd následne uznesením sp. zn. 11 Er 368/2011 z 26. marca 2013 návrh súdneho exekútora zamietol. Z prehľadu úkonov v napadnutom konaní vedenom okresným súdom ústavný súd zistil obdobie neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu v trvaní 9 mesiacov (od augusta 2011 do mája 2012), ako aj neefektívnu činnosť spočívajúcu v tom, že okresný súd 29. mája 2012

vyzval sťažovateľku, aby mu predložila návrh na zmenu súdneho exekútora, s poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 322/2010 z 13. apríla 2011 (*pozri argumentáciu uvedenú v bode 3.2 tohto nálezu, pozn.*). Z uvedeného vyplýva, že aj v tomto konaní došlo k zbytočným priet'ahom.

Ústavný súd považoval za potrebné vyjadriť sa aj k argumentácii sťažovateľky, v zmysle ktorej z textu § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného a účinného od 1. februára 2002 do 31. mája 2010, t. j. platného a účinného v čase doručenia jej návrhov, vyplýva povinnosť exekučného súdu „*rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti a to bez ohľadu na to, či exekučným titulom pre ktorý sa exekúcia navrhovala vykonať bolo rozhodnutia všeobecného súdu (štátneho orgánu), rozhodnutie rozhodcovského súdu, alebo exekučným titulom bola napr. notárska zápisnica*“. Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení platnom a účinnom od 1. júna 2010 do 31. mája 2011 podľa sťažovateľky zakladá povinnosť „*exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu!*“.

S prihliadnutím na tvrdenie sťažovateľky, podľa ktorej samotné prekročenie lehoty uvedenej v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku predstavuje bez ďalšieho zbytočný priet'ah, ústavný súd považoval za potrebné zdôrazniť, že vo svojej rozhodovacej činnosti na zákonom ustanovené lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie podľa jeho názoru automaticky nevyvoláva porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky konkrétne okolnosti posudzovanej veci. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (pozri napr. I. ÚS 86/02). Ústavný súd už v tejto súvislosti uviedol, že pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj pojem v „primeranej lehote“ obsiahnutý v čl. 6 ods. 1 dohovoru) je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 70/02). Za týchto

okolností samotné nedodržanie zákonom ustanovenej lehoty na rozhodnutie o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcií ani v posudzovaných prípadoch ústavný súd nepovažuje za porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to aj s ohľadom na množstvo návrhov, ktoré súdny exekútor v relevantnom čase okresnému súdu doručil. Táto skutočnosť totiž objektívne bránila tomu, aby okresný súd mohol o týchto návrhoch rozhodnúť v štandardných (zákonom ustanovených) lehotách.

Sumarizujúc dosiaľ uvedené ústavný súd po preskúmaní postupu okresného súdu v napadnutých konaniach konštatoval, že jeho dlhodobou neodôvodnenou nečinnosťou, ako aj neefektívnou činnosťou došlo vo všetkých napadnutých konaniach k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Sťažovateľka sa tiež domáhala, aby ústavný súd v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy okresnému súdu prikázal v napadnutých konaniach konať bez zbytočných priet'ahov. Vzhľadom na skutočnosť, že v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnostiach okresný súd zatiaľ v konaniach vedených pod sp. zn. 5 Er 1415/2010, sp. zn. 5 Er 3510/2010, sp. zn. 5 Er 3047/2009, sp. zn. 5 Er 1417/2010, sp. zn. 9 Er 87/2011, sp. zn. 5 Er 741/2010 a sp. zn. 3 Er 482/2011 ešte meritórne nerozhodol, ústavný súd v tejto časti návrhu sťažovateľky vyhovel (bod 2 výroku tohto nálezu) a vo zvyšnej časti týkajúcej sa konaní vedených pod sp. zn. 5 Er 2105/2010, sp. zn. 3 Er 351/2011, sp. zn. 5 Er 3329/2010, sp. zn. 6 Er 740/2010, sp. zn. 5 Er 3335/2010, sp. zn. 5 Er 3083/2010, sp. zn. 6 Er 3082/2010, sp. zn. 3 Er 250/2011 a sp. zn. 11 Er 368/2011 návrhom sťažovateľky nevyhovel, keďže v označených konaniach okresný súd do dňa rozhodovania ústavného súdu už meritórne rozhodol (bod 5 výroku tohto nálezu).

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v napadnutých konaniach

Sťažovateľka namieta aj porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ku ktorému malo dôjsť tým, že okresný súd jej ako účastníčke napadnutých konaní neposkytol súdnu ochranu v zákonom predpokladanej kvalite, keďže neaplikoval § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v relevantnom znení a „*nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti*“.

V nadväznosti na argumentáciu sťažovateľky považoval ústavný súd za potrebné zdôrazniť, že dodržiavanie zákonom ustanovených lehôt všeobecným súdom nespadá pod ochranu garantovanú čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 67/06), ale čl. 48 ods. 2 ústavy (pozri záver vyjadrený v časti II.1 tohto nálezu).

Rovnako neodôvodnená nečinnosť všeobecného súdu, resp. jeho neefektívna činnosť v napadnutých exekučných konaniach vecne nepatrí pod ochranu zaručenú čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže podľa systematiky ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť a plynulosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy s výnimkou prípadov, keď nedostatky v postupe súdu dosahujú takú intenzitu, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti daného prípadu (najmä predmet konania, teda čo je pre sťažovateľa v stávke) by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (m. m. IV. ÚS 242/07); uvedený právny názor je podľa názoru ústavného súdu aplikovateľný aj na veci sťažovateľky.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd nevyhoviel tým častiam sťažností, ktorými sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v napadnutých konaniach (bod 5 výroku tohto nálezu).

II.3 K namietanému porušeniu základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v napadnutých konaniach

Podľa sťažovateľky okresný súd tým, že dosiaľ právoplatne nerozhodol o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcií „*neustále limituje základné subjektívne oprávnenia sťažovateľa ako vlastníka a reálne ohrozuje, či priam znižuje hodnotu... majetku (bonitu pohľadávky)*“. Podľa sťažovateľky k znižovaniu hodnoty jej majetku (bonity pohľadávky) dochádza z dôvodu, že „*nečinnosť exekučného súdu utvrďuje dlžníka (povinného) v tom, že sťažovateľovi zaplatiť nemusí, pretože ho autoritatívne k takémuto správaniu nemá kto prinútiť*“, pričom „*márnym uplynutím času sa dlžníkovi (povinnému) vytvára priestor na to, aby zrealizoval úkony, ktoré ho zbavia majetku postihnutel'ného exekúciou*“.

Z citovanej argumentácie vyplýva, že sťažovateľka odôvodňuje porušenie svojho základného práva vlastniť majetok podľa ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa dodatkového protokolu hypotetickou úvahou, podľa ktorej sa v konečnom dôsledku z dôvodu (ne)činnosti všeobecného súdu stane (môže stať) jej pohľadávka voči povinnému nevykonateľná. Sťažovateľka teda argumentuje možným (hypotetickým) vznikom škody v priamej súvislosti s nečinnosťou všeobecného súdu.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok, pričom vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu má každá fyzická osoba a právnická osoba právo pokojne užívať svoj majetok.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky zaručeného jej čl. 20 ods. 1 ústavy a práva zaručeného jej čl. 1 dodatkového protokolu sa ústavný súd riadil princípom minimalizácie svojich zásahov do právomoci všeobecných súdov, rozhodnutia alebo postupy ktorých sú v konaní o sťažnosti preskúmané (m. m. IV. ÚS 303/04, IV. ÚS 64/2010), ktorý vyplýva z jeho subsidiárneho postavenia pri ochrane základných práv a slobôd. Vychádzal pritom v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. II. ÚS 182/06, IV. ÚS 311/08) z toho, že v nadväznosti na vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1

výroku tohto nálezu, pozn.) sa otvára priestor na to, aby sťažovateľka podala v súlade s ustanoveniami zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“) žalobu o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, o ktorej sú oprávnené a aj povinné rozhodnúť vecne a miestne príslušné všeobecné sudy.

Pokiaľ je teda sťažovateľka toho názoru, že nečinnosťou okresného súdu v exekučných konaniach v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie jej bola spôsobená na jej vlastníckych právach škoda, môže sa náhrady tejto škody domáhať postupom podľa príslušných ustanovení zákona o zodpovednosti za škodu.

Na tomto základe ústavný súd v tejto časti sťažnostiam sťažovateľky nevyhovел, riadiac sa zásadou subsidiarity a uprednostňujúc právomoc všeobecného súdu na ochranu subjektívnych hmotných práv sťažovateľky pred ochranou v konaní pred ústavným súdom (bod 5 výroku tohto nálezu).

II.4 K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach

Sťažovateľka sa v petite domáha aj vyslovenia porušenia čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru, ktoré ustanovujú všeobecný zákaz diskriminácie. V odôvodnení týchto častí sťažností sťažovateľka síce uvádza, že ich možno „*preskúmať aj samostatne*“, ale v konečnom dôsledku porušenie označených článkov ústavy a dohovoru namieta zjavne v spojení s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru („... *sťažovateľ tvrdí, že zákaz diskriminácie je nutné aplikovať na výkon a ochranu opráva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces*“) a v tejto súvislosti predovšetkým tvrdí, že okresný súd „*zaobchádza odlišne so sťažovateľom a odlišne s inými subjektmi v procesnom postavení sťažovateľa. Iné subjekty, ktorých procesné návrhy v exekučnom konaní sú*

prejednávane v zákone stanovených lehotách, majú zaručený výkon všetkých práv, ktoré sú v súhrne obsahom práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces.“.

V nadväznosti na citovanú argumentáciu ústavný súd poukazuje v prvom rade na svoj záver vyslovený v časti II.1 tohto nálezu, v zmysle ktorého samotné nedodržanie zákonom ustanovenej lehoty na rozhodnutie o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcií nepovažuje za porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj (a predovšetkým) na svoj záver vyslovený v časti II.2 tohto nálezu, v zmysle ktorého v posudzovanom prípade nedostatky v postupe okresného súdu nedosiahli takú intenzitu, že by s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti posudzovanej veci bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti, a teda porušení základného práva na súdnu ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. tiež porušení práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru).

Ak ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v napadnutých konaniach nedošlo k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy (časť II.2 tohto nálezu), tak tento záver možno primerane vzťahovať aj na namietané porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru v spojení s namietaným porušením čl. 46 ods. 1 ústavy (a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru).

Na základe uvedeného ústavný súd v týchto častiach sťažnostiam nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho

domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka sa svojimi sťažnosťami domáhala aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sumách 1 272 €; 1 051,08 €; 995,76 €; 774,48 €; 1 659,60 €; 995,76 €; 1 272,36 €; 1 383 €; 995,76 €; 1 051,08 €; 829,80 €; 1 383 €; 1 051,08 €; 774,48 €; 663,84 € a 719,16 € z dôvodov podrobne uvedených vo svojich sťažnostiach, poukazujúc predovšetkým na márne uplynutie času, v dôsledku čoho ani *„pozitívne rozhodnutie ústavného súdu nebude môcť kompenzovať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“*.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Ústavný súd vzhľadom na svoje zistenia o doterajšom priebehu napadnutých konaní dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno považovať za dostatočné zadosťučinenie pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie.

Pri určení sumy primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal ústavný súd zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia zobral ústavný súd do úvahy jednak obdobia neodôvodnenej nečinnosti a neefektívnej činnosti okresného súdu

v napadnutých konaniach, ale zároveň zohľadnil aj existenciu mimoriadne vysokého počtu návrhov (v zásade identických) týkajúcich sa vecí sťažovateľky na príslušnom okresnom súde (pozri informácie obsiahnuté v prípise podpredsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr. 207/2013 z 22. marca 2013), ktorý patrí k súdom prvého stupňa s pomerne malým počtom pridelených sudcov, čo objektívne sťažuje jeho reálne možnosti rozhodnúť o týchto veciach sťažovateľky v obvyklom a pritom primeranom čase. Na druhej strane ústavný súd zohľadnil aj neúmerne nízky počet vecí sťažovateľky, ktoré okresný súd v relevantnom období vybavil v porovnaní s týmto celkovým nápadom. Ústavný súd v tejto súvislosti poukázal na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní (IV. ÚS 43/06, IV. ÚS 135/07). Vo výnimočných prípadoch daných špecifickými okolnosťami (ako to je aj v sťažnosťami napadnutých konaniach vedených okresným súdom), za ktorých všeobecný súd koná, však enormná zaťaženosť všeobecných súdov hraničiaca s ich schopnosťou zabezpečiť v relevantnom čase (obvyklý) riadny chod orgánov verejnej moci môže predstavovať okolnosť hodnú osobitného zreteľa pri rozhodovaní o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že priznanie finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € (za všetky napadnuté konania spoločne) bude primerané konkrétnym okolnostiam napadnutých konaní posudzovaných v spoločnom konaní pred ústavným súdom (bod 3 výroku tohto nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. B. F.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania zo svojho.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Z citovaných ustanovení § 36 zákona o ústavnom súde vyplýva, že sťažovateľka nemá obligatórny nárok na úhradu trov konania pred ústavným súdom, t. j. ústavný súd môže úhradu trov konania účastníkovi konania úplne alebo sčasti priznať podľa svojho uváženia, zohľadňujúc pritom konkrétne okolnosti daného prípadu.

V danom prípade bolo ústavnému súdu doručených šesťnásť sťažností, pričom v každej z nich bola sťažovateľka právne zastúpená tým istým advokátom. Predmetné sťažnosti ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 471/2012-44 z 18. septembra 2012 spojil na spoločné konanie, keďže sa týkali tej istej sťažovateľky, identických konaní vedených okresným súdom a boli v zásade obsahovo totožné. Tieto skutočnosti v podstatnej miere znížili nároky tak na prípravu zastupovania, ako aj spísanie sťažností (identický obsah), čo ústavný súd zohľadnil pri rozhodovaní o úhrade trov konania. Vychádzajúc z tejto skutočnosti, ako aj z oprávnenia priznať úhradu trov konania účastníkovi konania len sčasti, ústavný súd rozhodol o priznaní úhrady trov konania len v sume 269,60 € (bod 4 výroku tohto nálezu), t. j. v sume zodpovedajúcej úhrade trov konania za jednu sťažnosť. Ústavný súd pri určení tejto sumy vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 11 ods. 3 v spojení s § 1 ods. 3 vyhlášky odmena advokáta (základná tarifa) v konaní pred ústavným súdom za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2012 je 1/6 z výpočtového základu, čo predstavuje za jeden úkon právnej služby odmenu v sume 127,17 € a 7,63 € režijný paušál, teda za dva úkony (prevzatie a príprava zastupovania, sťažnosť) 269,60 €. Z týchto dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu (bod 4 výroku tohto nálezu).

Odmenu za vyjadrenie z 22. apríla 2013 ústavný súd nepriznal, keďže z jeho obsahu nevyplynuli žiadne nové skutočnosti (doteraz ústavnému súdu neznáme), ktoré by prispeli k ďalšiemu objasneniu vecí, pričom ústavný súd rozhodol o sťažnostiach len na základe predložených (písomných) listinných dôkazov, t. j. sťažností a k nim pripojených písomností, písomných vyjadrení účastníkov konania a obsahu súvisiacich súdnych spisov.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2013